

<< Runājot par vidusskolas posmu, kur matemātika tiek piedāvāta trīs līmeņos: vispārējais, optimālais un augstākais, – tur viss esot pieņemami. "Vidusskolā 10. un 11. klasē visi skolēni apgūst "Matemātiku I" (optimālo līmeni), bet 12. klasē skolēni izvēlas padziļinātos kursus (arī matemātiskā). Tā kā visiem skolēniem pēc tam padziļinātais kurss nebūs vajadzīgs, tad līmenis "Matemātika I" manā skatījumā savās prasībās palicis daudz pieņemams. Tāpēc es nedomāju, ka 15% un 20%, kas jāsasniegt eksāmenā, būtu pārmērīgi augstas prasības. Ja paskatītos, cik punktu iespējams iegūt eksāmenā un ko nozīmē saņemt 15%, tad nepieciešamais punktu skaits patiešām nav liels." Uzdevumi un arī eksāmens gan 9., gan 11. klasē tīri no matemātiskā viedokļa nemaz nav palicis grūtāks, vērtē J. Klamere. "Ir savādāks, jo skolēnam ir jāanalizē un jāsaprot, kuru prasmī, kādas zināšanas ir jāpielieto. Daudz teksta, bet mūsdienīgais bērns jau negrib lasīt un negrib domāt, ko viņš ir izlasījis. Līdz ar to eksāmenā rodas problēmas."

Joprojām pamatīgs darbs skolotājam

Liepājas matemātikas jomas koordinatore, Liepājas Valsts ģimnāzijas matemātikas skolotāja Sandra Šulme, daloties savā viedoklī, saka: "Pilnveidotajā saturā akcenti likti uz to, lai paši skolēni atklāj, domā, analizē, prognozē,

izvērtē savu pierakstu, iedziļinās jeb veido izpratni, protams, iemācoties akadēmiskās zināšanas matemātikā. Tas nostiprina skolēnu problēmu risināšanas, kritiskās domāšanas un citas dzīvē noderīgas prasmes. Iespējams, ka kādā tematā par daudz, bet tāpēc ir skolotājs, kurš pats izvērtē, cik bieži to darīt savā klasē."

S. Šulme, uzklusot daļu Liepājas skolotāju, piekrīt vairumam pausto viedokļu par to, ka šajā projektā varēja tikt radīti vairāk metodisko materiālu, kurus izmantot stundu darbā, jo šobrīd ir ļoti pamatīgs darbs skolotājam, lai sagatavotu kvalitatīvu mācību stundu. "Taču materiāli parādās," viņa saka. "Mēs pilsētā, piemēram, nupat skolām nosūtījām vidusskolas posmam radītu metodisko materiālu, ko izmantot stundās, ko radīja mūsu pašu pilsētas skolotāja Līga Blumfelde. Zinu, ka ir skolas, kurās skolotāji sadarbojas un dalās savā starpā ar materiāliem. Lielisks līdzeklis ir Jāņa Vilciņa un viņa komandas izveidotie tēmas noslēguma darbi visās klasēs, kas ļauj skolotājam izvērtēt, kā izdodas sasniegt tematā apgūstamo, par ko skolēns saņem izcīlu vērtējumu, tāpat vienots redzējums valstī."

S. Šulme teic, ka viņai ir vairāk bažas par kursu "Matemātika II", jo saturs ir ļoti blīvs un jāapgūst īsā laika posmā. To vajadzētu pārskatīt. Viņa skaidro, ka "Matemātikas II" kursa apgūvē skolēns paplašinās un padziļinās "Matemātikas I" kursā apgūtās zināšanas. Viens no mērķiem – lai augstskolā būtu sagatavotāks 1. kursam, kam būs saistība ar matemātiku. Pie tās skolotāju daļas, kas veidojuši projektā "Skola 2030" matemātikas saturu, S. Šulme neesot bijusi. "Bet iespējas izteikt viedokli bija gan," viņa atminas, "kamēr šis fails bija rediģējams. Bet es tajā brīdī nestrādāju posmā 7.–9. klase, nebiju izmēģinājusi mācīt citā tematā secībā, tad līdz ar to priekšlikumus nepaudu. Šobrīd jau otro gadu strādāju 7.–9. klašu posmā. Pagaidām neredzu, kāpēc vajadzētu būtiski mainīt tematu secību, īpaši, ja eksperti domājuši par vecumposma īpatnībām. Protams, ja būs argumenti, kas pārliecinās mani par pretējo, tad tos izvērtēšu un domāšu, kā strādāt uz labāko rezultātu skolēnam."

Šobrīd Izglītības un zinātnes ministrija sadarībā ar VISK ir aplicinājusi gatavību veidot darba grupu matemātikas satura pilnveidei un tuvākā mēneša laikā gaida matemātikas pedagogu un vēstules autoru pieteikumus dalībai šajā darba grupā. Lai visi kopā vienotos par to, kas tad būtu uzlabojams. "Manuprāt, sanākt kopā un domāt, ko varētu vēl labāk darīt, būtu labākais risinājums," piekrīt pedagoģe, "argumentēti pamatojot, domājot arī par skolēnu vecumposmu."

Vēl laika gana

"Pie katra jaunā ir jāpierod," savukārt teic Liepājas Liedaga vidusskolas direktore Aija Grīnberga, kas arī pati pasniedz matemātiku. Kas esot grūtākais, – ka projektu skolās sāka ieviest pakāpeniski: 1., 4., 7. un 10. klasēs, nevis sāks no 1. klasītes un tā aizejot līdz 12. klasei. Līdz ar to neesot pēctecības. Otrā grūtība ir jau minētie mācību materiāli. "Tagad jau pamazām sāk publicēt mācību grāmatas, un nu jau ir tēmām atbilstoši uzdevumi. Bet skolotājiem joprojām ir ļoti liels sagatavošanās darbs. Lai ietu stundā, ņem vecos materiālus, liek kopā ar jauno saturu."

"Ja mēs liksim tikai atzīmes, tam nebūs seguma, atbilstošas zināšanas, un tad jau nebūs rezultātu," saka A. Grīnberga, uzteicot skolas pedagogus, kas atbildīgi pieiet mācību procesam. "Mums ir ļoti labas matemātikas skolotājas. Stingras, prasīgas, līdz ar to ir arī rezultāti." Rudenī diagnosticētas 9. un 11. klašu audzēkņu zināšanas. "Rezultāti ir dažādi, ir, kam ir augstas zināšanas, ir, kam nav. Mums ar četriniekiem pabeidza mācību gadu, bija 9. klases audzēkņi, kas palika uz otru gadu," neslēpj direktore. IZM lēmumi šajā mācību gadā 9. klašu centralizēto eksāmenu snieguma sliekšni neceļ un saglabās 10% līmeni, kāds tas bija pagājušā mācību gadā. Tā nolemts, izvērtējot pagājušās eksaminācijas sesijas rezultātus, turklāt pašlaik tiek izstrādāta izlīdzinošā gada koncepcija tiem, kuri eksāmenus nav sasnieguši noteikto snieguma līmeni.

Liedaga skola, tāpat kā citas izglītības iestādes, kurās mācās caurkritušie, domā par to, kā motivēt viņus mācīties. Bet tas esot grūts uzdevums. "Skolotāji cenšas, atbalsta komanda strādā, bet pašam bērnam jau šīs motivācijas nav," situāciju iezīmē direktore. Viena 9. klase ir audzināšanā Anastasijai Jericjanai, un starp audzēkņiem ir bērns, kurš palika uz otru gadu. "Konkrēti šim bērnam tā bija mācība. Skolu pabeigt grib un doties tālāk. Zinu, ka ir bērni, kuriem nolaidušās rokas." Konsultācijas neapmeklē, tāpat arī stundas vai stundās vienkārši sēž un nestrādā.

Līdz mācību gada noslēgumam vien trīs mēneši. "Audzēkņiem šķiet, ka vēl ir ļoti daudz laika. Līdz ar to attieksme ir tāda, ka – vēl visu paspēšu. Gan sagatavoties pārbaudījumiem, gan izdomāt, ko darīt pēc skolas beigšanas. Viņi domā pozitīvi, ka viss būs labi," secinājusi A. Jericjana pēc pārrunām ar daļu no saviem audzināmajiem. Direktore uzskata, ka arī bērnu vecākos būtu jāstiprina atbildību par to, ka viņi par saviem bērniem liekas zinīs, seko līdzī viņu sekmēm, uzvedībai un motivē mācīties. ▶

EKSPERTE

Spriest vēl ir pārāgri

Jana Veinberga,
VISK Komunikācijas
nodaļas vadītāja

Pilnveidotā izglītības satura un pieejas ieviešanā vēl joprojām pastāv izaicinājumi, kas saistīti gan ar pandēmijas radītām sekām, gan izglītības satura reformām, tai skaitā mācību materiālu pieejamību, pedagogu profesionālo sagatavotību un vienotas pedagogu izpratnes veidošanu par mācību saturu un tā īstenošanas pieejām.

Vienlaikus jāuzsver, ka mācību programmu regulāra aktualizēšana ir normāls process, kas balstās uz skolotāju praktiku un ekspertu metodiku viedokļu izziņāšanu, kā arī uz centralizēto valsts pārbaudes darbu rezultātiem. Šobrīd jaunais saturs tiek īstenots visās klasēs, un tikai pēc laika mēs varam novērtēt, kā jauninājumi darbojas. Vienlaikus jāuzsver, ka pēc centralizēto eksāmenu rezultātiem šobrīd vēl ir pārāgri spriest par pilnveidotā satura un jaunās pieejas ieviešanas rezultātiem, jo mainījusies

ir gan valsts pārbaudes darbu struktūra, kā arī tas, ka 9. klases eksāmena rezultāti tiek laboti centralizēti.

Atbildot uz iepriekšējo skolotāju vēstuli, tika gan sniegta informācija par jautājumiem, kas saistīti ar pilnveidoto matemātikas mācību jomas saturu un eksamināciju, gan notika sarunas ar skolotājiem. Skolotāji vienmēr ir aicināti piedalīties pilnveidotā satura izstrādē, kā arī sniegt savu viedokli par to, lai nonāktu pie vienota redzējuma par konkrētām darbībām arvien kvalitatīvākai matemātikas mācīšanai. Darbu pie matemātikas satura pilnveides un metodiskā atbalsta materiāliem bija plānots turpināt pēc Metodiskā atbalsta centra izveides Valsts izglītības satura centrā, plašā mērogā iesaistot šajā darbā valsts ģimnāziju pārstāvjus, jo atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem par kārtību, kādā tiek piešķirts un anulēts valsts ģimnāzijas statuss, ģimnāziju pedagogu pienākums ir piedalīties mācību satura izveidē, izglītības satura pilnveidē, izglītības satura apguves izvērtēšanā, kā arī meistarklašu un pedagogu profesionālās kompetences pilnveides īstenošanā.

Vienlaikus no publiski pieejamās informācijas redzams, ka matemātikas pedagogu redzējums par nepieciešamajām izmaiņām matemātikas saturā atšķiras, tādēļ ir svarīgi uzklusīt un sabalansēt visus viedokļus, lai skolēni iegūtu pēc iespējas labāku un turpmākajai dzīvei noderīgāku izglītību. ▶

UZZIŅAI

Matemātikas CE rezultāti 2023./2024. m. g.

9. KLASĒS:

- Liepājas Valsts ģimnāzija – 57,8%;
 - Draudzīgā aicinājuma vidusskola – 57,4%;
 - Liedaga vidusskola – 56,8%;
 - Jāņa Čakstes vidusskola – 43,9%;
 - Raiņa vidusskola – 42,8%;
 - Oskara Kalpaka vidusskola – 40,3%;
 - Dzintara vidusskola – 33,8%;
 - Piemares pamatskola – 32,1%;
 - Rietumkrasta vidusskola – 25,8%.
- Vidējais procentuālais kopvērtējums pilsētā – 44,3% (valstī 50,5%).

VIDUSSKOLĀ:

Augstākajā līmenī (kārtāja 6 skolās):

- Oskara Kalpaka vidusskola – 67,7%;
- Liepājas Valsts ģimnāzija – 57%;

- Draudzīgā aicinājuma vidusskola – 56%;
 - Liedaga vidusskola – 51,9%;
 - Raiņa vidusskola – 47,4%;
 - Dzintara vidusskola – 40,1%.
- Vidējais procentuālais kopvērtējums pilsētā – 53,35% (valstī 59,9%).

OPTIMĀLAJĀ LĪMENĪ:

- Oskara Kalpaka vidusskola – 50,5%;
 - Liepājas Valsts ģimnāzija – 50,1%;
 - Liedaga vidusskola – 37,7%;
 - Dzintara vidusskola – 34,6%;
 - Draudzīgā aicinājuma vidusskola – 33,4%;
 - Raiņa vidusskola – 29,2%;
 - Jāņa Čakstes vidusskola – 25,8%;
 - Rietumkrasta vidusskola – 14,6%.
- Vidējais procentuālais kopvērtējums pilsētā – 34,5% (valstī 35,1%).

AVOTS:
LIEPĀJAS IZGLĪTĪBAS PĀRVALDE